

Dagelijks nieuws op Accountant.nl

Blijf dagelijks op de hoogte van het laatste nieuws met **www.accountant.nl**. U kunt zich daar tevens aanmelden voor een wekelijkse nieuwsbrief met de belangrijkste berichten, inclusief persoonlijke voorkeur voor specifieke onderwerpen. Van veel nieuwsberichten in 'de Accountant' zijn op Accountant.nl uitgebreider versies met aanvullende bronnen beschikbaar.

Wouter Bos:

'Accountants moeten goed nadenken over eigen rol'

Accountants moeten nagaan "op welke wijze de risicosignalen de afgelopen jaren zijn afgegeven en of hier vervolgens wel op een goede manier mee is omgegaan". Dat zei minister van Financiën Wouter Bos op 17 november 2008 bij de opening van het nieuwe NOVAA-gebouw. "Om te kunnen vertrouwen op de door u gecontroleerde informatie staat het vertrouwen in uw beroepsgroep, in de accountant zélf voorop. En dat verdient u door integerheid en objectiviteit, zorgvuldigheid en oplettendheid. Daar valt geen cent op af te dingen. Dat is het afgelopen jaar weer overduidelijk geworden." Bos: "Welk vertrouwen kan het publiek nog stellen in de mensen, de instanties die toezicht houden op de financiële sector, zoals accountants en credit rating agencies? Want ook accountants hebben hier en daar zeker een dubieuze rol gespeeld in deze kredietcrisis."

BEELD: MARIA BROUWER

De minister refereerde aan de conclusie van de voorzitter van de Britse beroepsorganisatie ACCA dat er "te veel is vertrouwd op systemen voor risicomangement in plaats van op gezond verstand en dat accountants misschien niet vaak genoeg 'nee' hebben gezegd".

Bos: "Gaven de door accountants goedgekeurde cijfers inderdaad een betrouwbaar beeld? In de Verenigde Staten werden de boeken van Lehman Brothers en hypotheekbank Freddie Mac afgelopen jaar nog gewoon

goedgekeurd door hun accountants, terwijl deze ondernemingen een paar maanden later een stuk minder stabiel bleken te zijn. Hadden accountantskantoren de problemen waarin financiële instellingen nu verkeren kunnen voorzien? Of waren de verwachtingen die op dit punt aan accountants werden gesteld te hooggespannen?" Bos wees ook op de commerciële belangen van accountants. "Naast het controleren van jaarrekeningen breiden de werkzaamheden zich steeds meer uit naar financiële advisering in brede zin. Niet alleen bij grote beursgenoteerde ondernemingen, maar ook in het mkb-segment. Tegelijkertijd zien we dat accountantskantoren worden betaald door dezelfde onderneming waarvan zij de boeken moeten controleren. Dit allemaal samen levert voor de buitenwereld een verwarrend beeld op." Bos riep daarom op tot zelfreflectie: "Het is, alles wel beschouwd, geen gek idee om samen weer eens goed te kijken naar en na te denken over de rol van de accountant en hoe u het beste invulling kan geven aan uw bijzondere rol als vertrouwensman (en vrouw) in het maatschappelijk verkeer."

Beverwijk vergat PwC te vervangen

BEELD: MARIA BROUWER

De gemeente Beverwijk is vergeten om een nieuwe accountant te zoeken, zoals wel de bedoeling was. Dat meldt het Dagblad Kennemerland op basis van een brief van de burgemeester aan de gemeenteraad over deze kwestie. De 'oude' accountant, PricewaterhouseCoopers, controleert nu noodgedwongen ook over 2008 de jaarrekening.

"Ik ben er zelf ook door overvallen", zegt Marion Laan, woordvoester van Beverwijk.

Volgens haar is de vervanging van de accountant vergeten omdat de gemeente alle aandacht richtte op financiële perikelen ter plaatse. In de gemeenteraad heerst onrust over de financiële positie van Beverwijk. Er is nog geen meerjarenraming, waardoor de oppositie vermoedt dat de gemeente worstelt met financiële problemen.

NOvAA en NIVRA willen fuseren

De voorzitters van NOvAA en NIVRA hebben een intentieverklaring getekend, waarin de beide beroepsorganisaties aangeven te willen fuseren. De intentieverklaring is het resultaat van gesprekken tussen beide beroepsorganisaties in de afgelopen maanden. Afgelopen voorjaar, bij de opening van het NIVRA-gebouw, kondigde NIVRA-voorzitter Jan Helderman al aan dat beide partijen nauwer wilden gaan samenwerken.

NOvAA-voorzitter Gert Jan van der Wielen wijst er op dat beide beroepsorganisaties al nauw samenwerken, bijvoorbeeld bij de regelgeving voor accountants. "Door deze fusie ontstaat er één krachtige en coherente beroepsorganisatie van accountants", aldus de NOvAA-voorzitter. "De sterke punten van de NOvAA (de gedegen kennis van het mkb en de sterke ledenbinding) en het NIVRA (de gespecialiseerde kennis en het internationale netwerk) worden gecombineerd."

De twee beroepstitels, AA en RA, blijven naast elkaar bestaan. NIVRA-voorzitter Helderman benadrukt de grote maatschappelijke waarde van de titels. "Beide titels moeten daarom naast elkaar blijven bestaan. Wij willen daarbij de volledige certificeringsbevoegdheid en wettelijke bescherming behouden."

Wel kan in de ogen van de beroepsorganisaties het wettelijk kader worden vereenvoudigd. NOvAA en NIVRA pleiten voor samenvoeging van de twee bestaande accountantswetten (WRA en WAA) in één nieuwe wet op het accountantsberoep.

NIVRA en NOvAA willen in de loop van 2009 met nader uitgewerkte plannen voor de fusie komen, die aan de ledenvergaderingen van beide organisaties zullen worden voorgelegd.

Door de fusie ontstaat er een brede beroepsorganisatie van ruim twintigduizend leden. Bijna de helft van de accountants is openbaar accountant, de overigen zijn actief als accountant in business en intern accountant bij overheid en bedrijfsleven.

Correctie interview Saskia J. Stuiveling

In het interview met Saskia J. Stuiveling (president Algemene Rekenkamer) in het oktobernummer zijn door een fout ter redactie enkele feitelijke onjuistheden ongecorrigeerd gebleven.

Pagina 40, eerste kolom: De zin '... zodat de Algemene Rekenkamer niet op tijd een rechtmatigheidsverklaring kon afgeven' moet luiden '... zodat de Algemene Rekenkamer niet op tijd de rijksrekening kon goedkeuren'.

Pagina 40, tweede kolom: 'Daarvoor hebben wij enkele jaren geleden de operatie VBTB ...' moet zijn 'Daarvoor is enkele jaren geleden de operatie VBTB...'.
 Pagina 42, derde kolom bovenaan: 'Bulgaarse rekenkamer' moet zijn 'Roemeense rekenkamer'.

Accountant.nl

Nieuwe dossiers op Accountant.nl: 'Arbeidsmarkt' en 'XBRL'

Op Accountant.nl zijn twee nieuwe dossiers beschikbaar: 'Arbeidsmarkt' en 'XBRL'. Met deze dossiers kan iedereen zich snel en efficiënt informeren over de relevante ontwikkelingen op deze gebieden. De dossiers bevatten artikelen uit 'de Accountant', berichten van Accountant.nl, onderzoeken, weblogs en opinies over het onderwerp.

Een dossier 'Kredietcrisis' is al langer beschikbaar. Alle dossiers worden dagelijks geactualiseerd. Zie www.accountant.nl/Accountant/Dossiers/.

Californische provincie klaagt Lehman en Ernst & Young aan

De provinciale Californische beleggingsgroep San Mateo County Investment Pool daagt Lehman Brothers en Ernst & Young voor de rechter. Lehman-bestuurders zouden tot vlak voor het faillissement van de bank bewust de financiën veel te rooskleurig hebben voorgesteld. De San Mateo County Investment Pool - goed voor 2,6 miljard dollar aan investeringen - belegt publiek geld voor de provincie ('county'), schooldistricten en andere publieke instellingen. Naar eigen zeggen heeft men door het faillissement van Lehman 150 miljoen dollar verloren.

De investment pool wil het 'in goed vertrouwen' in Lehman belegde geld terughalen door beslag te laten leggen op de

bonussen die aan Lehman-executives zijn betaald en de fees die controlerend accountant Ernst & Young in rekening heeft gebracht.

Volgens de aanklacht hebben Lehman-bestuurders herhaaldelijk verklaringen afgelegd over de financiële gezondheid van de bank, terwijl ze in feite al druk bezig waren de onderneming over te nemen te houden. Lehman zou de verliezen op hypotheek-gerelateerde producten hebben verhuuld, terwijl het voor 2007 recordwinsten rapporteerde en grote bonussen uitkeerde aan de bestuurders. "In our view, their actions are blatantly illegal", aldus advocaat Michael Murphy van San Mateo County in de Financial Times.

Europese jaarrekening goedgekeurd, uitgaven niet

Voor het eerst sinds de invoering van de regels voor de boekhouding op transactiebasis heeft de Europese Rekenkamer een goedkeurende verklaring zonder beperkingen gegeven over de geconsolideerde rekeningen van 2007 van de Europese Unie. Voor de meeste uitgaventerreinen geeft de Rekenkamer daarentegen geen goedkeurende verklaring. De meeste gecontroleerde betalingen zijn door de EU-lidstaten weliswaar verricht volgens de regels, maar de foutenmarge in de betalingen aan eindbegunstigden is te groot, zoals aan landbouwers en projectontwikkelaars die door de EU gefinancierde projecten leiden.

De vooruitgang in de toezicht- en controlesystemen van de Europese Commissie is volgens de Europese Rekenkamer onvoldoende om uitgaven op lagere niveau binnen de lidstaten te controleren.

BEELD: MARIA BROUWER

'Het waarderen tegen marktprijzen wordt als een vorm van religie beleden.'

ING-bestuursvoorzitter Michel Tilmant uit stevige kritiek op de IFRS-regels, in het FD, 4 november 2008

Vincent Tophoff naar Communications Department IFAC

Vincent Tophoff wordt *technical manager Communications and Stakeholder Relations* bij het Communications Department van de International Federation of Accountants (IFAC).

BEELD: MARIA BROUWER

Hij zal zich in die functie bezighouden met het schrijven van speeches en artikelen, het managen en coördineren van IFAC-initiatieven voor onderzoek en enquêtes, en het behandelen van 'media issues'. Daarnaast blijft hij werken aan relevante projecten van de IFAC-board, zoals het Financial Reporting Supply Chain-project.

Sinds september 2006 werkt Tophoff als *technical manager* van het Professional Accountants in Business Committee van IFAC. Met ingang van november werkt hij de helft van de week in zijn nieuwe functie, vanaf 1 januari 2009 fulltime. Zie voor een interview met Vincent Tophoff het septembernummer van 'de Accountant'.

Hoogervorst co-voorzitter adviescommissie kredietcrisis

Hans Hoogervorst, voorzitter van de Autoriteit Financiële Markten (AFM), en Harvey Goldschmid, voormalig *commissioner* van de Amerikaanse beurstoezichthouder SEC, gaan samen het voorzitterschap bekleden van de adviescommissie die de verslaggevingsaspecten van de financiële crisis gaat onderzoeken. De adviescommissie is een gezamenlijk initiatief van de International Accounting Standards Board (IASB) en de Amerikaanse standardsetter FASB. De commissie bestaat uit beleggers, toezichthouders, bedrijfsleven, accountants en andere jaarrekeninggebruikers en moet binnen zes maanden met aanbevelingen komen.

Hoogervorst: 'Fair value niet aanpassen'

Enkele weken voor zijn benoeming kwalificeerde Hoogervorst in een speech bij de uitreiking van de Henri Sijthoff-prijs de kritiek op de rol van International Financial Reporting Standards (IFRS) in de kredietcrisis als 'ten onrechte'. Critici van fair value accounting wijzen op de onwettelijk lage waarderingen van bijvoorbeeld allerlei verpakte hypotheekpakketten.

"Als de waarderingen echt zo absurd laag zijn, waarom storten beleggers als Warren Buffet zich er dan niet op?", stelde Hoogervorst. Hij erkende dat het soms lastig kan zijn waardes te bepalen, bijvoorbeeld als markten opdrogen ("Met vallen en opstaan zullen daar oplossingen voor gevonden moeten worden"), maar per saldo gelooft hij dat fair value beter is dan het oude systeem. Als beleggers meer inzicht hebben in de risico's en werkelijke economisch waarde van een onderneming, zullen ze meer voor een aandeel willen betalen.

Hoogervorst: "Dat de klappen nu zo hard aankomen komt niet door fair value accounting maar doordat de financiële sector zo dun gekapitaliseerd is geraakt. De huidige problemen zijn niet veroorzaakt door een teveel, maar juist een gebrek aan transparantie." De standard setter IASB staat onder forse politieke druk om de regels rond fair value te versoepelen, mede om een *level playing field* tussen Amerika en Europa te creëren.

'Accountants moeten meer aansluiten bij veranderingen in maatschappij'

De accountant van de toekomst is een professional die meer dan voorheen proactief handelt vanuit een maatschappelijk oriëntatie, vaker samenwerkt in multidisciplinaire teams en een diepgaander kennis heeft van informatietechnologie. Dat is de boodschap van Peter Eimers in zijn oratie bij de aanvaarding van zijn ambt als hoogleraar auditing aan de Vrije Universiteit op 14 november 2008.

Eimers pleit bovendien voor een betere overlegstructuur tussen accountants en toezichthouders. Dit kan een rol spelen om trends te signaleren die normaal buiten het bereik van de accountantsverklaring blijven. De problematiek van de kredietcrisis wordt volgens Peter Eimers mede veroorzaakt doordat verschillende partijen ieder een puzzelstukje kennen, maar niemand de hele puzzel kan overzien.

"Het bestaansrecht van accountants ligt in het geven van zekerheid aan het maatschappelijk verkeer. Als de accountant onvoldoende aansluit bij de behoeften van het maatschappelijk verkeer, dan verliest hij relevantie", aldus Eimers. "Op steeds meer terreinen wordt verwacht dat marktpartijen transparant zijn en verantwoording afleggen over hun doen en laten, over veel meer zaken dan alleen de jaarrekening."

In deze omgeving moet de accountant volgens hem zijn bestaansrecht opnieuw waarmaken: het verstrekken van zekerheid. Accountants moeten daarom actiever de dialoog zoeken met het maatschappelijk verkeer over de wijze waarop dit kan. De wijze van rapporteren - veelal de huidige accountantsverklaring - kan hiermee ook veranderen.

BEELD: MARIA BROUWER

Agenda

8 december

Het NIVRA organiseert op 8 december 2008 een rondetafelbijeenkomst over **De psychologie van het in control zijn**. Informatie: www.nivra.nl.

11 december

De bijeenkomst van de jaarlijkse **Algemene Ledenvergadering** zal plaatsvinden op donderdag 11 december 2008 in de Goudse Schouwburg, Boelekade 67 te Gouda, aanvang 14.00 uur. Informatie: www.nivra.nl.

8-11 november 2010

The Malaysian Institute of Accountants organiseert van 8 tot en met 11 november 2010 het **World Congress of Accountants 2010**. Informatie: www.mia.org.my/at.

VERA

Voor informatie over VERA-seminars zie de VERA-pagina elders in dit blad of surf naar www.nivra.nl/vera.

Jaarrekeningen middelgrote bedrijven niet altijd in orde

Bijna een kwart van de bedrijven overtreedt de wettelijke termijnen voor vaststelling en verplicht deponeren van de jaarrekening. Dit blijkt uit recent onderzoek van BDO CampsObers Accountants & Adviseurs naar de kwaliteit van gedeponeerde jaarstukken van middelgrote rechtspersonen. In totaal deden 250 middelgrote, niet-beurgenoteerde bedrijven mee aan het onderzoek. Dat de termijnen voor opmaking, vaststelling en deponering van een jaarrekening niet altijd worden nageleefd, is een belangrijke bevinding. Als niet op tijd is gedeponerd kunnen bestuurders bij een faillissement privé aansprakelijk worden gesteld voor het hele tekort. Bestuurders maken zich hierdoor schuldig aan onbehoorlijke taakvervulling. Veel bedrijven onderschatten dit risico. Verder bleek dat ruim een derde van de onderzochte bedrijven de beloning van zijn bestuurders en commissarissen zonder opgaaf van reden uit de jaarrekening houdt, terwijl dat wettelijk verboden is.

Een andere belangrijke conclusie uit het onderzoek is dat de accountantsverklaring die bij de jaarstukken is gevoegd niet altijd voldoet aan de eisen van de wetgever of beroepsorganisaties. Zo komt het voor dat de tekst van een gedeponeerde accountantsverklaring afwijkt van de standaardtekst van NOVAA en NIVRA, of dat bij de ondertekening de naam van de accountant ontbreekt. Ook dit laatste is in strijd met de wet.

NOVAA en NIVRA wijzen er nadrukkelijk op dat de leden zich dienen te houden aan de wet- en regelgeving die voor het accountantsberoep geldt.

Praktijkhandreiking accountants financiële ondernemingen en pensioenfondsen

Het NIVRA heeft een praktijkhandreiking gepubliceerd met als titel 'De wettelijke verplichtingen van de accountant die de jaarrekening of de staten controleert van een financiële onderneming of een pensioenfonds'.

De praktijkhandreiking bevat uitleg over de verplichtingen die volgens de financiële toezichtwetgeving gelden voor de accountant. Naast de specifieke controles die de Wet op het financieel toezicht vereist, toetst de accountant ook de naleving van de wet- en regelgeving door de cliënt, voor zover niet-naleving financiële gevolgen van materieel belang kan hebben.

De controleobjecten die binnen de reikwijdte van de reguliere controlewerkzaamheden vallen, vallen tevens binnen de reikwijdte van de plicht om de toezichthouders inlichtingen te verschaffen of meldingen te doen.

Een concept van de handreiking was al geruime tijd beschikbaar. Kort geleden is het overleg afgerond met de toezichthouders over de controle van de staten die financiële ondernemingen en pensioenfondsen bij de toezichthouders indienen, en over het onderzoek van de vermogensscheiding door beleggingsondernemingen. Met de praktijkhandreiking is ook hierover duidelijkheid gecreëerd.

Download de handreiking: www.nivra.nl/NivraSite/Actualiteiten/Nieuwsarchief/Praktijkhandreiking_1104.

BEELD: MARJA BROUWER

Ruim 250 accountants bij relatiedag ongebruikelijke transacties (Wwft)

Niet minder dan 255 accountants bezochten op 11 november 2008 in Nieuwegein de door Financial Intelligence Unit-Nederland, NIVRA en NOVAA georganiseerde relatiedag over de schakels in de meldketen ongebruikelijke transacties. De wet Wid en MOT zijn recentelijk samengevoegd in de *Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme* (Wwft).

Deze nieuwe wet geeft onder andere meer ruimte aan accountants bij het accepteren van klanten. De reeds in de wet MOT bestaande meldplicht is niet veranderd. Accountants moeten ongebruikelijke transacties melden aan de Financial Intelligence Unit-Nederland, opvolger van het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties.

Tijdens de relatiedag verschaft de FIU-Nederland inzicht in het belang van meldingen en wat daarmee wordt gedaan. Ook werden knelpunten en vragen uit het publiek besproken.

Uiteenlopende sprekers uit de meldketen kwamen aan het woord, onder wie de Landelijke Officier van Justitie Cor Kok, directeur vaktechniek van het NIVRA Rob Bosman en NOVAA-directeur Anne-Marke van Arkel-Rijbroek. Ook het Bureau Financieel Toezicht, de toezichthouder op de naleving van de Wwft, hield een presentatie. De bijeenkomst werd voorgezeten door Hennie Kusters, hoofd FIU-Nederland.

Opvallend was het grote aantal vragen dat ter behandeling werd ingediend door de aanwezige accountants. *Deze vragen en antwoorden zullen worden gepubliceerd op de website van FIU Nederland (www.fiu-nederland.nl).*

BEELD: CORBIS

NIVRA-enquête:

'Controlewerk gaat sterk veranderen'

Ruim zeventig procent van de registeraccountants denkt dat *continuous auditing* door zal zetten. Verder verwacht 68 procent dat voor 2020 een groot kantoor onder curatele zal staan van de PCAOB en gedwongen wordt tot 'audit only'.

Deze en andere resultaten komen naar voren uit de NIVRA-enquête 'Accountancy in 2020', waarvan de resultaten op 30 oktober 2008 werden gepresenteerd tijdens het NIVRA-seminar 'De toekomst van de accountantspraktijk'. In totaal werkten 642 respondenten mee aan het onderzoek. Slechts 26 procent acht het 'zeer waarschijnlijk' dat Europese en Amerikaanse autoriteiten internationale accountantsorganisaties zullen opsplitsen om meer concurrentie af te dwingen. Angst voor concurrentie door andere marktpartijen is er weinig. Dat accountantskantoren door afschaffing van de wettelijke controleplicht hun marktdominantie in het verschaffen van zekerheid zullen verliezen omdat andere deskundigen zich op deze markt storten, acht 78 procent onwaarschijnlijk.

Download de complete resultaten via <http://innovatie.nivra.nl>.

'Schaf in control-verklaring af'

De commissie Frijns moet bij de revisie van de code Tabaksblat de verplichte *in control*-verklaring afschaffen. De regelgeving waaruit deze verklaring voortvloeit leidt tot schijnzekerheden die het vertrouwen in organisaties ondergraven. Dat stelt hoogleraar bestuurlijke informatievoorziening Arco van de Ven in zijn op 5 november 2008 uitgesproken oratie aan de Universiteit van Tilburg.

Van de Ven meent dat regels en procedures tekortschieten voor sluitend risicomangement. Hij baseert zich hierbij op onderzoek waaruit zou blijken dat een goede administratieve organisatie mede gebaseerd is op de menselijke factor, naast de formele risico- en beheersingsmethodieken en wetgeving.

Regelgeving kan dan ook nooit alle risico's volledig afdekken, aldus Van de Ven. Hij verwijst in zijn oratie onder meer naar gemeenten die zich op formele regels baseerden toen zij tegoeden op IJslandse bankrekeningen zetten.

Eerder dit jaar uitte hoogleraar Leen Paape in zijn inaugurele rede bij Universiteit Nyenrode kritiek op de huidige praktijk rond de *in control*-verklaring. (Zie ook artikel 'de Accountant', juli/augustus 2008, pagina 38.)

Personalia ...

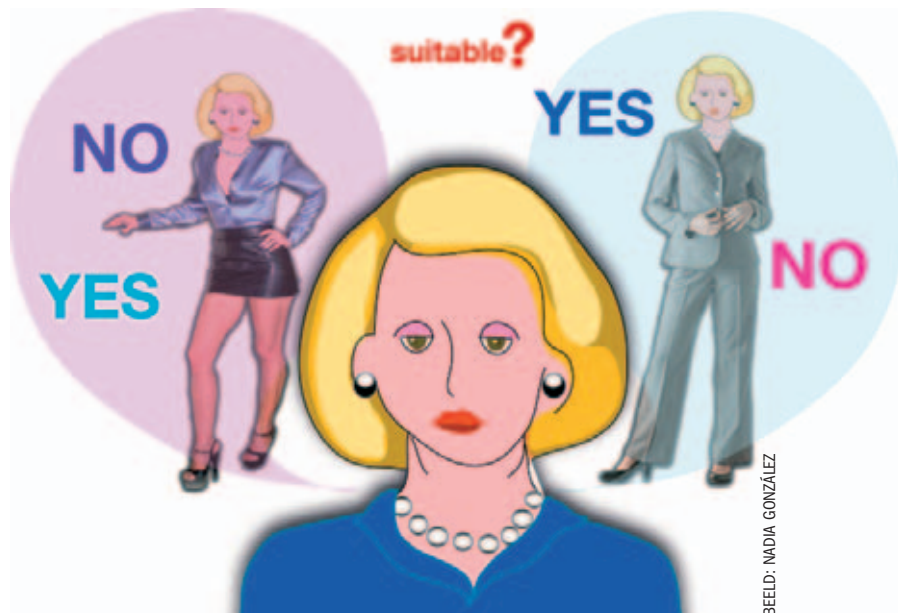
Ad Clarijs (1951) is per 7 oktober 2008 toegetreden tot de directie van Flynth adviseurs en accountants. Sinds maart was hij in die functie reeds op interim-basis werkzaam. Voorheen werkte Clarijs onder meer bij SABIC, DSM en Deloitte.

Jan van der Laak (46) is per 1 november 2008 toegetreden tot de directie van De Beer accountants en belastingadviseurs. Voorheen werkte hij bij twee grote landelijke accountantskantoren.

... en Zaken

De accountants- en adviespraktijk van **Deloitte** in Barneveld wordt per 1 november 2008 voortgezet onder de naam **Cooster coaching accountants** (veertien medewerkers). Frans Hazekamp en Jan van Leeuwen vormen de directie.

Vankan Accountants en Oostwegel & Partners in Maastricht hebben zich aangesloten bij de plaatselijke vestiging van **GIBO Groep Accountants en Adviseurs**.

Ernst & Young UK geeft medewerkers kledingadvies

Gebruik geen sterke parfums. Maak je op met kleuren die passen bij je huid en haarkleur, gebruik geen avondtassen voor overdag en let op dat je bovenkleding niet al te uitdagend is. Deze adviezen geeft Ernst & Young in Engeland aan vrouwelijke medewerkers. De tips maken onderdeel uit van een serie workshops onder de titel *Dress for Succes*. Fleur Bothwick, hoofd van de afdeling diversiteit van Ernst & Young, ontkent dat de workshops beleerend bedoeld zijn. "Onze vrouwen hebben geen problemen met hun kleding. Het initiatief is onderdeel van onze strategie om mensen te helpen het beste uit hun loopbaan te halen. Je wilt niet de indruk achterlaten als vrouw dat mensen zich gaan afvragen hoe je het volhoudt om op zulke hoge hakken te lopen."

Martin van Roekel:

'Toezichthouders zullen auditopdrachten toewijzen'

Over ruim tien jaar zullen internationaal werkende accountantskantoren hun controleopdrachten krijgen van internationale toezichthouders. Dat voorspelt Martin van Roekel, bestuursvoorzitter van BDO. De kans is volgens hem groot dat de big four in 2020 niet meer alle in de huidige vorm bestaan. Van Roekel schetste dat panorama op 30 oktober 2008 tijdens een NIVRA-seminar over innovatie (zie elders in deze rubriek). "Ik denk dat een aantal van de big four gesplitst zal zijn, of zich louter nog toelegt op audit", aldus Van Roekel in een toelichting. "Daarnaast denk ik dat er andere accountantskantoren zijn die verder groeien en veel meer opdrachten voor internationale bedrijven uitvoeren."

Van Roekel acht de de kans "niet denkbeeldig" dat één of meer big four-kantoren de komende jaren met een fatale claim wordt geconfronteerd. "Nu worden zij alsmat groter, wat het risico van zo'n claim alleen maar groter maakt." Verder voorspelt hij dat accountants die voor beursgenoteerde multinationals werken, dat in de toekomst onder internationaal toezicht zullen moeten doen. "In

de banksector is dat een kwestie van tijd. Maar ook in de accountancy gaat het de kant op van internationaal gecoördineerd toezicht. Ik vraag mij af of er voor internationale opererende accountantskantoren voor die categorie klanten dan nog nationale toezichthouders zullen zijn." In het verlengde daarvan voorziet Van Roekel dat internationale toezichthouders de controles op multinationals zullen registreren. "Zij zullen de controleopdrachten toewijzen aan die kantoren die daarvoor zijn geëquipeerd, hoewel de bedrijven zelf wel opdrachtgevers blijven. Zij hebben echter nog maar de keuze uit het kantoor dat hen wordt toegewezen."

Onverdeeld gelukkig is Van Roekel niet met deze laatste ontwikkeling. "Accountantskantoren ontlenen zekerheden aan deze praktijk, en die komt hun vernieuwingsbereidheid niet ten goede. Alleen marktwerking leidt tot de noodzakelijke innovaties in het vak. Een al te grote bemoeienis van toezichthouders heeft trekken van een soort nationalisering."

Joanknecht werft in Suriname

Accountantskantoor Joanknecht & Van Zelst is begonnen met de werving van Surinaamse accountants. De eerste drie zijn inmiddels aangenomen. Ze hebben de accountancyopleiding aan de Anton de Kom Universiteit in Paramaribo gevolgd en zullen de RA-titel in Nederland gaan halen. In Suriname is dat nog onmogelijk. "Zij hebben een bachelor die vergelijkbaar is met een bachelor accountancy in Nederland", zegt Willem Bourgonje, bestuursvoorzitter van Joanknecht & Van Zelst. De werving heeft een halfjaar geduurd. Voor het halen van kenniswerkers van buiten de Europese Unie moeten werkgevers aan een aantal eisen voldoen. Eén daarvan is dat zij in eigen land geen mensen van het vereiste niveau kunnen vinden. "Wij hebben 125 medewerkers en behoefte aan ruim twintig mensen extra", aldus Bourgonje. "Die kunnen wij in Nederland niet vinden, dat konden wij aantonen." "Een relatie in Suriname heeft ons gewezen op deze mogelijkheid. Via internet en een aantal telefoongesprekken hebben we kandidaten geworven en geselecteerd. Op den duur halen we misschien nog meer mensen uit Suriname. Nu hebben we het beperkt tot drie, want dit vergt toch opvangcapaciteit." Dat Suriname zelf een tekort heeft aan registreraccountants van ongeveer tien procent, ziet Bourgonje niet als een bezwaar om het plaatselijk talent naar Nederland te halen. "Integendeel, het biedt mensen de mogelijkheid om hier hun RA-titel te halen. Later kunnen ze eventueel hun kennis inzetten in Suriname."

Rijk rolt XBRL verder uit

De rijksoverheid gaat door met XBRL als rapportagestandaard. Hiervoor heeft het kabinet in november 22,4 miljoen euro vrijgemaakt, negen procent van het budget voor een kleinere en efficiëntere rijksdienst. Het Rijk verwacht dat het aantal jaarrekeningen, belastingaangiften en statistiekopgaven dat wordt samengesteld in XBRL aanzienlijk zal toenemen. Daarnaast wil zij XBRL inzetten op andere domeinen, te beginnen bij verantwoordingsrapportages van zorg- en onderwijsinstellingen. Jan Pasmooij, voorzitter van XBRL Nederland ziet dit als duidelijk signaal dat XBRL als een succes is ervaren. "Het gebruik van XBRL als standaard voor het aanleveren van financiële data was een project. We weten dat projecten een keer eindigen. Met deze beslissing is XBRL bij het Rijk uit het projectstadium gekomen en wordt nu structureel verankerd in de rijksdienst." Op dit moment wordt onderhandeld met de Belastingdienst over de Verkorte Winstaangifte via XBRL. Deze moet begin volgend jaar in een pilot beschikbaar komen voor de aangifte 2008.

HighFinancials.nl - vacaturesite voor financiële professionals

NIVRA en NOREA hebben op 26 november 2008 gezamenlijk een nieuwe vacaturesite gelanceerd: www.highfinancials.nl. HighFinancials.nl is speciaal bedoeld voor registeraccountants, registercontrollers, IT-auditors én studenten van deze studierichtingen. De nieuwe site brengt vraag naar en aanbod van financiële professionals bij elkaar en ondersteunt leden bij het nemen van een nieuwe stap in hun loopbaan. Leden kunnen via HighFinancials.nl zoeken naar vacatures en gratis en anoniem hun CV plaatsen. Studenten die geen inlogcode hebben kunnen er een aanvragen via de website. Werkgevers kunnen via HighFinancials.nl op een eenvoudige manier gekwalificeerde financiële professionals werven. Werkgevers en recruiters die een vacature plaatsen, hebben toegang tot de CV-databank. Naast vacatures kunnen werkgevers tegen betaling banners of bedrijfslogo's plaatsen. Voor meer informatie, mail naar info@highfinancials.nl.

Tellen is moeilijk

Er zijn cijfers en cijfers. Sommige vereisen speciale studie om ze te doorgronden. Andere zijn simpel. De allersimpelste zijn recht-toe-recht-aan-tellingen. Een, twee, drie, u kent dat wel.

Toch zitten ook daar regelmatig 'spoken' tussen. Neem demonstraties of andere bijeenkomsten waarbij de organisatoren belang hebben bij hoge bezoekersaantallen. Die belangen, gekoppeld aan de onbedwingbare mediabehoefte aan 'harde' cijfers, leiden tot opmerkelijke staaltjes nattevingerwerk.

Een al wat ouder voorbeeld betreft Barack Obama. Op 24 juli 2008 hield de huidige *president elect* een extreem goed bezochte speech in Berlijn. Maar hoe extreem goed? Gratis krant Metro meldde twee cijfers in één editie: op de voorpagina bezochten 'bijna honderdduizend mensen' de bijeenkomst, drie pagina's verder 'tienduizenden'. Televisiezenders hielden het op tweehonderdduizend, en dat getal werd (uiteindelijk) ook omarmd door buitenlandse media zoals de Standaard, Financial Times, The New York Times, en Nederlandse media als de Volkskrant (iets eerder telde de krant er nog honderdduizend) en De Telegraaf. Het Algemeen Dagblad week 'iets' af met 'meer dan 250.000' bezoekers.

Erg? Misschien niet. Maar toch geeft het te denken. Het kunnen er ook 160 duizend of 223 duizend zijn geweest. Of toch honderdduizend?

Iets dichter bij huis was de botenparade van Gay Pride op 2 augustus 2008 in Amsterdam. Politie en organisatoren telden dit jaar 'een half miljoen mensen' langs de route. De meeste media namen dat braaf over. Weekblad *HP/de Tijd* twijfelde en maakte een eigen rekensommetje. De route beliep ruim vijf kilometer. Aan beide zijden van het water (inclusief bruggen) zouden dan - uitgaande van maximaal twee mensen per meter - op de eerste rij 25 duizend bezoekers hebben kunnen staan. Voor dat half miljoen waren dus overal, langs de gehele route, twintig rijen toeschouwers nodig. Die hadden er niet gestaan. *HP/DeTijd* becijfert het daarom op hoogstens honderdduizend toeschouwers. "Ach, dat getal van een half miljoen was natuurlijk ook maar een schatting", reageerde een politiewoordvoerder daarop laconiek.

Nog even terug naar Obama. Over diens bijeenkomst in Grant Park in Chicago, op de verkiezingsavond van 4 november 2008, circuleerden vooraf bezoekcijfers van 'meer dan honderdduizend' tot 'meer dan een miljoen'. Na afloop waren het er 'meer dan honderdduizend' geweest, 'meer dan tweehonderdduizend', 240 duizend of 'meer dan 250 duizend' - afhankelijk van de krant.

Het lijkt onbeduidend. Het waren er in elk geval veel. Toch bevat het een tweevoudige les. Media noemen liever een wankel getal als feit, dan te erkennen dat ze het niet weten. En als zo'n getal eenmaal collectief is omarmd, gaat het nog lang - misschien wel eeuwig - kritiekloos door het leven als De Waarheid.

NART WIELAARD & TOM NIEROP

SPOOKCIJFER

Accountant.nl

Voor eerdere Spookcijfers, reacties of suggesties zie Accountant.nl (Spookcijfer).